

Sovyetlere İngiliz yardımı

Bu harbin bazı muharip milletler için en baş ve büyük hatası harp başlar başlamaz saf ve cephelelerini tutup mücadele etmektir. Sovyet Rusya da oynaş siyasetinin bugün müşkülâtını çekmektedir.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Ankara'dan

İngiltere Sovyet Rusya'ya her türlü iktisadi ve askeri yardım yapmakta geriye kalmamak kararını Çürçilden sonra bir kere de Edenin dili ile tasrih etmiştir. Bu yardım ne miktar, nereden ve nasıl yapılmakta devam edecek? Bunu tabii zamanla görüp anlayacağız.

Hâdisat, harp başlar başlamaz, birbirini anlayıp birleşmeyen Sovyetlerle İngilizleri şimdi müşterek bir hasım karşısında birleştirmiş bulunuyor. Bu itibarla, filî yardım zorlukları ile karşılaşılabilir. Almanyanın iki cephe ve iki hasım karşısında bulunması dahi Sovyetlerle İngilizleri birbirlerine yardım eder, vaziyete sokmaktadır.

En başta Almanyanın bütün imkânları ile 2400 - 3000 kilometrelik bir cephe boyunca Sovyet Rusya ile harbe tutuşması; İngiltere'ye hazırlanmak, serbest kalmak bakımından en büyük bir yardım olmuştur.

Yine İngiliz hava kuvvetlerinin garbi Almanya ve şimal Fransası üzerinde hava tazyiklerinin artışı henüz askeri heyetlerin, şu ve bu teknisyenlerin ve malzemenin Sovyet Rusya'ya varmasına tekadüm eden yardımlardan biridir.

Almanlar, hiç şüphesiz İngiliz hava kuvvetlerinin faaliyetini önlemek ve faaliyetin bilhassa artışı karşısında tedbirli bulunmak için bir kısım hava kuvvetlerini Rus cephesinden çekip garpta bırakmaya mecburdurlar.

Maahaza, hakikatte İngilizlerin Sovyet Rusya'ya hava tazyiki ve garp cephesinde faaliyet arzi dışında filî yardım da şimdiki şartlar altında biraz güç ve hattâ imkânsız gibidir. Türkiye'nin bitaraflığı, Ege denizinin Alman ve İtalyan kuvvetleri tarafından İngiliz donanmasına kapatılmış bulunması; Boğazlar yolu ile İngilizlerin Rusyaya deniz kuvvetleri ile yardım etmesine mânidir.

Türkiye'nin elinde bulunan Boğazlar nasıl bitaraf ise; Türk havaları ve Türk karaları da aynı sebeple Karadeniz, Kafkas yolları ile İngilizlerin Sovyet Rusya'ya karşı yardım göndermesine mânidir. Basra - İran yolu ile de İngilizlere Sovyetlere yardım edemez. İran da bitaraf ve harbin dışındadır. Hindistan - Çin - Vîlâdivostok - Buz denizi yolları ile yardım ise imkânsız kadar zordur ve hayli zaman istiyen bir yardım olur.

Maahaza, Sovyet Rusyanın esas itibarıyla İngilizlerin ne askerine, ne de tayarına, tank, top, zırhlı vasıtasına muhtaç değildir. Sovyetler yirmi yıl boyunca böyle bir dünya harbi için hazırlanmış-

SOVYET TEBLİĞİ

MOTÖRLÜ bir Alman alayı imha edildi

Bir Alman tank kolu dağıtıldı

Köstence Limanı harabeğe çevrildi

Sovyet tayaraları Varşova, Dançlg ve Künigsbergi şiddetle bombardıman ettiler

Bir Alman denizaltısı batırıldı

Moskova 25 (A.A.) — Kızıldüğü Başkumandanlığının tebliğinde, (Devamı 5 inci Sayfada)

Fin hükûmeti ordusunu kuvvetlendiriyor

Birçok sınıflar silâh altına alındı

Helsinki 25 (A.A.) — Finlandiya, halihazırda cereyan eden muazzam hadiselere gayrikabili içtinap bir surette sürükliyeceği bir vaziyette bulunmaktadır. (Devamı 6 inci Sayfada)

Bir Sovyet gazetesi gali-biyetten emin!

Moskova 25 (A.A.) — Pravda gazetesi yazdığı uzun bir makalede diyor ki: «Bize taarruz eden (Devamı 5 inci Sayfada)

İngiliz Heyeti Moskovaya hareket etti

Kahire 25 (A.A.) — İngiliz askeri ve iktisadi heyeti Moskovaya gitmek üzere tayar ile Kahireden ayrılmıştır.

Alman - Sovyet HARBİNE BİR BAKIŞ

Devam eden harp gittikçe şiddetini arttırıyor

Finlandiya ordusunun da harbe karıştığı haberleri teeyyüt etmemiştir

Avam Kamarasında Eden Türkiye'nin de vaziyetinden bahsetti

HARP CEPHESİNDE ÜÇ BÖLGE
Anadolu Ajansının son telgraflarına göre, Sovyet — Alman harbinin umumi durumu şudur: Cennet — Rumen — Alman, Merkezde Alman ileri hareketi inkişaf etmektedir. Muharebenin (Devamı 5 inci Sayfada)

Baltık memleketlerinde isyan genişliyor

Sovyetler iki ateş arasında bulunuyor

Stokholm 25 (A.A.) — Stokholm Tidningen gazetesine gelen haberlere nazaran, Baltık memleketlerinde isyan gittikçe genişlemektedir. Litvanyadan sonra Estonya ve Letonya da ayaklanmışlardır.

Vişi 25 (A.A.) — Baltık memleketlerinde Sovyetler son derece müşkül vaziyette bulunmaktadır. Çünkü isyan eden Baltık halkının ve muntazam Alman kuvvetlerinin iki ateşi arasında bulunmaktadırlar.

Hırvat hükûmetinin şekli taayyün etti

Zagreb 25 (A.A.) — Yarı resmi Hırvat gazetesi, Hırvatistan hükûmetinin teşekkül ve ealâhiyetleri hakkında bugün bir emirnameyi neşretmiştir.

Bu suretle şimdiye kadar muvakkat mahiyette olan Hırvat hükûmetinin faaliyeti hukukî ve kat'i bir esas almış olmaktadır. Hırvat hükûmeti, bir başvekil, bir başvekil muavini ve 12 nazırdan mürekkeptir.

Bundan başka bir de teşriî komite teşkil edilmektedir.

Madrid'te Sovyetler aleyhine bir nümayiş

İngiltere Sefaret-hanesinin de cam-ları kırıldı

Madrid 25 (A.A.) — Dün öğleden sonra Madridte binlerce talebe ve falanj mensupları Sovyetler Birliği aleyhinde nümayişlerden beklenmeyen hareketlerine tesadüf edilmektedir. Bu zevatın bir merkezine gitmiştir. Orada birçok (Devamı 5 inci Sayfada)

Beyrut'a doğru ileri hareketi hızlanıyor

Kudüs 25 (A.A.) — En son haberlere göre, müttefiklerin Beyrut istikametindeki ileri hareketleri daha hızlı bir tempo ile devam etmektedir. Müttefik kuvvetler, Suriyenin merkezine on mil kadar mesafede bulunmaktadır. Merceayun muntakasında şiddetli muharebeler olmaktadır.

Amerikadaki Sovyet alacakları

Vaşington 25 (A.A.) — Amerika hükûmeti Amerikadaki Sovyet alacaklarına konan tahdidatı kaldırmıştır. Bu suretle Sovyet Rusya Amerikadan mübayaatta bulunabilecektir.

Makineye Verirken Aldığımız Telgraflar Beşinci Sahifede

Türk - Alman paktının bugün Meclise verilmesi muhtemel

Hariciye Encümeni paktı ittifakla kabul etti; müstaceliyetle müzakere ve tasdikini istedi

Ankara 25 (Hususi muhabirimiz bildiriyor) — Meclis Hariciye Encümeni, hükûmetimizle Alman hükûmeti arasında imzalanmış olan dostluk muahedesi Mecliste müstaceliyetle müzakere ve tasdik edilmesini talep etmiştir. Muahede, Encümen azaları tarafından aynen ve mütefikan kabul edilmiştir. (Devamı 5 inci Sayfada)

HARP VAZİYETİ

Rus donanmasının ve küçük Baltık memleketlerinin mukadderatı Minsk büyük meydan muharebesinin neticesine bağlıdır!

Yazan: EMEKLİ KURMAY SUBAY

1— SOVYET - ALMAN HARBI: 2400 kilometre uzunluk tutan Sovyet — Alman cephesi üzerinde muharebenin en kızıştığı cephe, merkez cephesidir. Almanlar motörlü tümenlerini Prusya cennubundan Minsk - Grodno istikame-

tinde büyük bir yarma için saldırmışlar ve Niemen nehrine kadar ilerlemeğe muvaffak olmuşlardır. Bu yarmanın hedefi, bizim evvelce yazdığımız veçhile, küçük Baltık memleketlerini ilk (Devamı 6 inci Sayfada)

Aidatlarını vermiyen zengin doktorlar

Bunlardan ikisi cemiyetten çıkarıldı, diğer bazılarının da çıkarılması muhtemel

Bazı meşhur ve zengin doktorların son zamanlarda kendilerinden beklenmeyen hareketlerine tesadüf edilmektedir. Bu zevatın bir (Devamı 6 inci Sayfada)

Amerika Sovyetlere her yardımı yapacak

Vaşington 25 (A.A.) — Cumhur Reisi Ruzvelt, Birleşik Amerika'nın Sovyet Rusya'ya mümkün olan her türlü yardımı yapacağını söylemiştir.

Ruzvelt, Sovyet Rusyanın ihtiyacları malûm olmadığından, şimdilik bu yardımın mahiyetini tasrih etmek mümkün olmadığını beyan etmiştir.

KISACA

Dünya harbine doğru mu?

A. ŞEKİP

Alman - Rus harbinin devam ettiği şu dört gündür, daha geniş çapta bir takım dünya meseleleri zihinleri meşgul etmeye başlamıştır. Yüzlerce fırkalık Alman orduları, Rusya'ya taarruza geçtikten sonra, 1939 harbi nasıl bir safhaya intikal edecektir?

Bu sualin cevabını mütalea eden fikirler arasında, birbirine tamamen tezat teşkil edenleri de var. Meselâ, japonların derhal harekete geçerek, Rusyanın Uzak Şark'tan da bir taarruza maruz kalacağı ileri sürülüyor. Bu takdirde, Birleşik Amerikanın, japonlara karşı harekete geçeceği iddia olunuyor.

Bu tahminler çerçevesi, o ya-

kit, bir dünya harbi manzarası arzedecektir. Hakikaten, hadîseler böyle bir seyr ve inkişaf takip edecek mi?

Fakat, şu da muhakkak ki, japonya, çabuk çabuk bu harbe girmek niyetinde değildir. Onun başında oldukça mühim bir galle olan Çin meselesi vardır.

Diğer taraftan bazı Amerikan kaynakları, Almanyanın Rusya'ya taarruzu karşısında, japonların mihverden ayrılmayı bile düşündüklerini iddia ediyor. Bu, belki en zayıf kehanettir.

Bize, Alman - Rus harbinin ileride arzedeceği manzara, bu iki büyük ordu kavgasının devam müddetine bağlıdır.

Almanya, acaba, Rusya'ya bir buçuk iki ayda tasfiye edilecek midir?

Yahut, diğer bir tabirle, acaba, Rusya, Alman ordularını mihliylecek midir?

Şimdilik, bu noktaların cevabını vermek imkânsızdır. Harp seyrini takip edelim.

Finlandiyadan Karadenize kadar bütün cepheyi gösterir harita

BUGÜN

Harp Ansiklopedisi

S. RUSYA Nasıl Bir Memleketdir

Bu sayıyı dikkat tetkik yazısını bugün 4 üncü sahife de okuyunuz

